

Instrukcja dotycząca sposobu organizacji Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty” oraz dla pracowników socjalnych do pracy z rodzinami, które przejawiają problemy opiekuńczo-wychowawcze w związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2.

W związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, w celu zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego osób realizujących zadania związane z procedurą „Niebieskie Karty”, osób i rodzin doświadczających przemocy, a także pracowników socjalnych, którzy pracują z rodzinami, przejawiającymi problemy opiekuńczo-wychowawcze, wskazane jest wprowadzenie i bezwzględne przestrzeganie wzmożonego reżimu sanitarnego.

Zatem w zakresie organizacji Zespołów Interdyscyplinarnych/Grup Roboczych **zaleca się**:

- działalność zespołu interdyscyplinarnego ograniczyć do niezbędnych zadań (np. do powoływania grup roboczych), wykonywanych za pomocą zdalnych środków komunikacji,
- prace na rzecz rodzin dotkniętych przemocą prowadzić w oparciu o działania grup roboczych,
- o ile jest możliwe przyjmować zgłoszenia o przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie w formie telefonicznej lub za pośrednictwem innych dostępnych środków komunikacji elektronicznej;
- w przypadku przyjęcia zgłoszenia przez pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przekazywać informację do Policji i ustalać dalszy tok postępowania;
- bieżące ustalenia dotyczące sytuacji rodzin objętych pomocą w formie procedury „Niebieskie Karty” dokonywać pomiędzy członkami grupy roboczej za pośrednictwem rozmów telefonicznych/video konferencji/korespondencji mailowej czy innej formy korespondencji elektronicznej,
- w przypadku zorganizowania posiedzenia grupy roboczej w sposób tradycyjny bezwzględnie stosować podstawowe zasady dotyczące zapobiegania wirusa SARS-CoV-2 dostępne na stronach <https://www.gov.pl/web/koronawirus/porady> oraz zalecenia Głównego Inspektora Sanitarnego dostępne na stronach <https://gis.gov.pl/aktualnosci/informacja-glownego-inspektora-sanitarnego-dla-seniorow/>.
- po ustaleniu indywidualnego planu pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i jej rodziny, wyznaczyć jednego przedstawiciela grupy roboczej do kontaktu z osobą doświadczającą przemocy w rodzinie (tzw. opiekuna osoby doznającej przemocy – preferowany pracownik socjalny) oraz jednego przedstawiciela grupy roboczej do kontaktu z osobą stosującą przemoc (tzw. opiekuna osoby stosującej przemoc – preferowany Policjant) i na bieżąco monitorować sytuację rodziny, o ile to możliwe, za pośrednictwem rozmów telefonicznych lub dostępnych środków komunikacji elektronicznej;
- dokonać rozeznania i przekazać osobom doświadczającym przemocy w rodzinie za pomocą pośrednich środków komunikacji informacje o dostępnych na terenie gminy lub powiatu miejscach i instytucjach, które udzielają wsparcia specjalistycznego (np. psychologicznego czy prawnego), w szczególności poradnictwa specjalistycznego udzielanego za pomocą rozmów telefonicznych czy komunikacji elektronicznej,
- preferowane formy kontaktu telefonicznego (czy mailowego) nie wykluczają w szczególnych przypadkach możliwości bezpośrednich spotkań członków Grupy Roboczej z osobą doznającą przemocy w rodzinie czy sprawcą przemocy (spotkania przeprowadzać w pomieszczeniach zapewniających wszelkie warunki bezpieczeństwa sanitarnego związane z ochroną przed SARS-CoV-2, w szczególności w zakresie zachowania odpowiedniej odległości osób uczestniczących w spotkaniu i zgodnie z ograniczeniami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 24 marca 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (poz. 522),
- w sytuacjach szczególnych i tego wymagających możliwe są również wizyty członka Grupy Roboczej w miejscu zamieszkania rodzin doświadczających przemocy w

rodzinie (w takich sytuacjach osoba powinna zostać wyposażona we wszelkie możliwe środki bezpieczeństwa takie jak np. maseczki, jednorazowe rękawiczki czy płyny dezynfekujące).

W zakresie działań skierowanych do rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” **zaleca się**:

- monitorować sytuację rodziny w sposób zapewniający bezpieczeństwo sanitarne zarówno przedstawicielom służb realizującym procedurę „Niebieskie Karty” jak i osobom i rodzinom doświadczającym przemocy;
- kontakty osobiste jeżeli to możliwe zastąpić np. kontaktami telefonicznymi (jednakże biorąc pod uwagę specyfikę problemu, rozmowy prowadzić w ten sposób aby nie wpływało to na bezpieczeństwo osoby doświadczającej przemocy),
- zobowiązać osobę doświadczającą przemocy w rodzinie i będącą w procedurze „Niebieskie Karty” do przekazywania na bieżąco telefonicznie informacji o swojej sytuacji,
- kontaktować się np. telefonicznie z osobą podejrzaną o stosowanie przemocy i będącą w procedurze „Niebieskie Karty” w celu m.in. motywowania do powstrzymywania się od stosowania przemocy, jak również informowania o ewentualnych konsekwencjach stosowania przemocy,
- w przypadkach podejrzenia eskalacji przemocy zgłaszać konieczność interwencji Policji ;
- szczególną ochroną i bezwzględną koniecznością bieżącego monitorowania sytuacji objąć rodziny, w których została wszczęta procedura „Niebieskie Karty” w odniesieniu do dzieci doświadczających przemocy, zwłaszcza mając na względzie fakt, że w związku z zawieszeniem funkcjonowania placówek oświatowych dzieci nie mają obecnie kontaktu z pracownikami szkół/przedszkoli/żłobków (min. systematycznie monitorować stan bezpieczeństwa dzieci, systematycznie motywować osoby podejrzone o stosowanie przemocy do powstrzymywania się od zachowań przemocowych oraz informować o konsekwencjach czynów przemocowych, o ile to możliwe utrzymywać systematyczne kontakty z osobami ze środowiska dziecka, które mogą mieć wiedzę na temat stanu bezpieczeństwa dziecka np. babcia, ciocia, sąsiadka).
- ponadto stosować zalecenia odnoszące się do pracowników socjalnych, którzy pracują z rodzinami, przejawiającymi problemy opiekuńczo-wychowawcze.

W zakresie działań pracowników socjalnych, którzy pracują z rodzinami przejawiającymi problemy opiekuńczo-wychowawcze **zaleca się**:

- rozeznanie bieżącej sytuacji rodzin, które zostały objęte szczególną pracą socjalną np. za pomocą kontaktu telefonicznego biorąc pod uwagę konieczność zachowania bezpieczeństwa pracownika socjalnego, a także bezpieczeństwa osób trzecich, z którymi może mieć on styczność w środowisku jak i w drodze do niego,
- monitorowanie sytuacji w rodzinach w szczególności w zakresie:
 - zapewnienia przez rodzinę produktów żywnościowych i ciepłego posiłku
 - stanu zdrowia członków rodziny i zapewnienia dzieciom opieki medycznej w sytuacji, gdy zachodzi taka potrzeba
 - zapewniania dzieciom środków higienicznych do codziennego użytku.

W rodzinach, w których istnieje uzasadnione podejrzenie wystąpienia zagrożenia dobra, życia lub zdrowia dzieci rekomendowane jest zwrócenie się o pomoc np. funkcjonariuszy Policji, którzy zweryfikują sytuację tych rodzin.